

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

Бр. 277

05.12.2023 ГОД
КРУШЕВАЦ

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА КРУШЕВАЦ

КРУШЕВАЦ
децембар 2023.

УВОД

Програм рада Народне библиотеке Крушевац (у даљем тексту: Библиотека) заснива се на обавезама које проистичу из *Закона о библиотечко-информационој делатности* (Сл. гл. РС 52/2011), *Закона о старој и реткој библиотечној грађи* (Сл. гл. РС 52/11), *Закона о обавезном примерку публикација* (Сл. гл. РС 52/11) и пратећих подзаконских аката *Решење о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечко-информационој делатности* (Сл. гл. РС 122/12), утврђених стандарда, *Правилник о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности*, („Службени гласник РС“, 39/2013) мисији, визији и вредностима Народне библиотеке Крушевац.

Установа обавља делатност, тако да својим радом доприноси очувању, истраживању, проучавању, представљању, прикупљању и подстицању домаћег културног и уметничког наслеђа, као и домаћег културног и уметничког савременог стваралаштва.

Библиотека обавља послове којима се обезбеђује остваривање права грађана и задовољење њихових потреба, као и остваривање утврђеног интереса у области културе.

КРАТАК ИСТОРИЈАТ УСТАНОВЕ

Традиција библиотечко-информационе делатности почиње оснивањем Читалишта 8. фебруара давне 1857. године. Немирна времена и догађаји који су уследили почетком XX века довели су до прекида рада у библиотечној делатности на нивоу граду. Поновно оживљавање делатности у неком од облика забележено је између два светска рата (Књижница трговачке омладине, Народна књижница и читаоница).

Након Другог светског рата, 1. октобра 1947. године из фронтоске библиотеке и више самосталних библиотечких целина, основана је Градска библиотека, која је више пута мењала локацију.

Библиотека 1967. године добија на трајно коришћење простор у згради Дома синдиката на првом спрату.

Посебна пажња посвећује се подизању квалитета обављања делатности ради задовољења културних, информационих, образовних и естетских потреба становника Крушевца и на тај начин Библиотека доприноси квалитету живота локалне заједнице.

Од 1994. године Библиотека остварује матичне функције на подручју Расинског округа. У свим општинама округа (Александровац, Трстеник, Крушевац, Ћићевац, Брус и Варварин) библиотечко-информациона делатност реализује се у оквиру функционисања библиотека као самосталних установа.

Сетом закона из 2012. године који уређују библиотечко-информациону делатност Библиотеци су поверени и послови заштите старе и ретке библиотечке грађе на територији Расинског округа.

Рад Библиотеке организован је кроз следеће службе и одељења: Служба за развој библиотечко-информационе делатности, Служба за планирање, набавку и обраду библиотечко-информационе грађе и извора и Служба за рад са корисницима. Служба за рад са корисницима организована је у неколико целина: Позајмно одељење за одрасле са посебном целином књижевне критике, читаоницом дневне штампе и интернет центром,

Одељење стручне књиге са читаоницом (капацитет 30 места), Дечје одељење, Завичајно одељење и стара и ретка књига, Кутак за младе и стационарни огранак у Белој Води.

Од 2017. године уз помоћ средства из буџета Града, донацију Тгауал корпорације и суфинансирање пројеката од стране Министарства културе и информисања РС, формиране су као нове организационе јединице које функционишу:

Е-читаоница са 18 места са рачунарима и 30 места за индивидуални рад,

Центар за дигитализацију,

Мобилна библиотека – у насељима где су подручна одељења школа која немају школску библиотеку.

У оквиру Библиотеке ради и књиговезница где се врши заштита библиотечке грађе – повезују књиге у брошираном издању, врши репарација оштећених делова књига.

Осамдесетих година XX века Библиотека покреће издавачку делатност и од 1986. године континуирано издаје стручни часопис „Савремена библиотека“. Библиотека је 2015. и 2016. године била издавач године у Расинском округу.

Изложбени простор на првом спрату и у Е-читаоници, место је где се кроз и изложене публикације, ситан библиотечки материјал из богатих фондова библиотеке, шира јавност и суграђани подсећају на значајне јубилеје, годишњице, рођења смрти познатих личности али и оних догађаја и личности, које су оставиле печат на локалну културну баштину.

На Дечјем одељењу се од 1991. године одржавају програми који популаришу књигу, читање и Библиотеку под називом „Мала причаоница“. Ови програми и даље живе само су под утицајем технолошког развоја иновирани у програме под називом „Прочитај ми бајку“.

Посебно треба поменути радионице декупаж, израда букмаркера, као и радионице из хортикултуре које су постале обавезни програм Кутка за младе уз радионице енглеског језика за најмлађе.

Током октобра у оквиру *Дечје недеље* и *Месеца књиге*, предшколци и ђаци прваци добијају бесплатне чланске карте Библиотеке.

Сва дешавања у Библиотеци могу се пратити преко веб странице www.nbks.org.rs и преко Facebook странице.

МИСИЈА И ВИЗИЈА

У складу са својом мисијом и визијом Библиотека ће се и у 2024. години водити вредностима које Библиотека промовише: орјентисаност ка кориснику, промоција књиге и читања, развијање читалачких вештина код деце и омладине, промоција локалне културне баштине, усмереност ка технолошким иновацијама, повећање броја дигиталних услуга и онлајн услуга.

ВИЗИЈА – БИБЛИОТЕКА ТРЕЋЕ МЕСТО, место сусретања

Мапирање Библиотеке на мали културних институција Града као места између школе (посла) и куће и ВИЗИЈА АКТИВНОСТИ НОВА ЗГРАДА ЗА БИБЛИОТЕКУ- средиште знања за квалитетнији живот у Крушевцу, место за културу, информисање, образовање, доживотно учење и слободно време.

ЦИЉЕВИ

Општи циљеви:

Подизање квалитета обављања основне делатности ради задовољења културних, информационих, образовних потреба становника Крушевца без обзира на године, пол, расну или националну припадност, верско или политичко опредељење, у различитим облицима и помоћу најновијих технологија,

Мапирање и постизање веће препознативости институције у општој јавности – „место сусрета отворено и намењено свима“, „учионица и дневни боравак града“, „место које повезује културу и образовање“, „доприноси квалитету живота локалне заједнице“,

Стварање адекватних услова за библиотеку 21. века,

Унапређење постојећих библиотечких сервиса и увођење нових, како би корисници имали бољи, бржи и лакши приступ информацијама, књижној грађи, курсевима и свим видовима коришћења библиотечких услуга и ресурса;

Повећање броја уписаних корисника свих категорија, посебно ученика средњих школа, чије је присуство у библиотеци веома важно, а чији број се смањује због коришћења и доступности разних видова електронских извора, које ова популација радије користи;

Библиотека први пут улази у програм родног буџетирања из буџета Града Крушевца, због чега ће током 2024. имати програме и пројекте у складу са тим и то: пројекти Жене на двору кнеза Лазара...

Такође Библиотека ће организовати своје програме да буду доступни и релевантни подједнако за све грађане и грађанке Крушевца.

Посебни циљеви:

Орјентисаност ка корисницима и њиховим културним потребама;

Подстицање читања код деце;

Библиотека за тинејџере – Кутак за младе;

Библиотека као место учења;

Библиотека подршка образовном процесу;

КЉУЧНИ ЦИЉЕВИ

Чланови библиотеке

Упис на нивоу мреже библиотека матична библиотека, Кутак за младе, Одељење у Белој Води и Мобилна библиотека 5.000 чланова (2019 – 7.098 корисника, 2020 – 6.404 корисника, 2021 - 6.402 корисника, 2022 - 6.803 корисника)

Број уписаних чланова планира се у складу са бројем становника општине као и у складу са положајем општине на територији града (уже, шире градско језгро и приградске општине) што одређује број чланова у износу од 6% до 15% од укупног броја становника општине, односно 560 до 800 чланова по раднику запосленом на раду са корисницима.

Коришћење фондова и услуга

Обим коришћења фондова планира се на основу *Стандарда* и то према минималном обрту целокупног фонда који износи 1-1,5 пута годишње, односно 8.000 издатих јединица по стручном раднику у зависности од положаја (уже, шире градско језгро и приградска насеља) 128.000 позајмљених јединица. Реално је очекивати позајмицу од 51.500 – 81.000 библиотечко-информационе грађе.

КАДАР

На дан 30. новембар 2023. године број запослених у НБКШ (са огранцима) је 21, од којих је 20 у радном односу на неодређено време и један запослени на одређено време. На стручним пословима је 17 радника укључујући и директора.

стручна спрема	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024
висока стручна спрема	12	9	10	10	10	11
магистар наука	2	2	2	2	2	2
звање библиотекар саветник	2	1	2	2	3	3
звање виши библиотекар	2	2	1	1	2	3
виша стручна спрема	2	2	4	4	4	4
средња стручна спрема	9	7	7	7	6	7
звање самостални књижничар	2	2	1	1	1	1
основна школа	0	1	1	0	1	1
	23	19	22	21	21	23

Табела бр. 1 Структура запослених по степену школске спреме

стручна спрема	женски пол	мушки пол
висока	8	2

спрема		
виша сс	4	-
средња сс	4	2
основна ш.	1	-
	17	4

Табела бр. 2 Структура запослених по полу

У табели је приказан укупан број извршилаца од 21 радника, што је деценијски минимум, док је број потребних извршилаца по *Стандардима 33*, да Библиотека обавља своју функцију и врши Законом поверене дужности - матична библиотека за Расински округ. Претходних неколико година број запослених стручних радника природним одливом умањен је за девет стручних радника.

Библиотека у поређењу са бројем запослених у матичним библиотекама и градовима сличне величине има мањи број запослених што се сваки пут и наглашава у записницима о надзору који врши Народна библиотека Србије.

Осим тога неповољна је и структура међу половима. По закону међу запосленима треба да буде трећина мање заступљеног пола (у овом случају мушкараца). Напомињем да је у периоду од 2013. до 2017. године однос међу половима био још неповољнији (1 мушкарац).

Библиотека ради са странкама од 08 до 20 сати радним данима и суботом од 08 до 14 – укупно 66 сати недељно у две смене. И током лета јул – август, позајмна одељења раде у две смене излазећи тако у сусрет бројној читалачкој публици и захтевима корисника.

Установа обавља библиотечко-информациону делатност и законом поверене функције у неколико физички раздвојених целина :

- 1) Централна библиотека – зграда Дома синдиката (међуспрат и први спрат);
- 2) е-читаоница – трећи спрат;
- 3) физички издвојена јединица у граду Кутак за младе;
- 4) огранак у Белој Води и
- 5) мобилна библиотека.

Родна равноправност

Чланом 16. Закона о родној равноправности („Службени гласник РС“ број 52/21) од 24. маја 2021. године, проистиче обавеза доношења *Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности*.

Опште мере

Опште мере за остваривање и унапређивање родне равноправности су законом прописане мере којима се у одређеној области забрањује дискриминација на основу пола,

односно рода, или налаже одговарајуће поступање ради остваривања родне равноправности. Опште мере обухватају и мере утврђене другим актима (декларације, резолуције, стратегије и сл), чији је циљ остваривање родне равноправности.

Посебне мере

Посебне мере за остваривање и унапређивање родне равноправности су активности, мере, критеријуми и праксе у складу са начелом једнаких могућности којима се обезбеђује равноправно учешће и заступљеност жена и мушкараца, посебно припадника осетљивих друштвених група, у свим сферама друштвеног живота и једнаке могућности за остваривање права и слобода. Посебне мере, у складу са општим мерама одређују и спроводе орган јавне власти, послодавци и удружења.

Приликом одређивања посебних мера морају се уважавати различити интереси, потребе и приоритети жена и мушкараца, а посебним мерама мора се обезбедити:

право жена, девојчица и мушкараца на информисаност и једнаку доступност политикама, програмима и услугама;

примена уродњавања и родно одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова, пројеката и политика;

промовисање једнаких могућности у управљању људским ресурсима и на тржишту рада;

уравнотежена заступљеност полова у управним и надзорним телима и на положајима;

уравнотежена заступљеност полова у свакој фази формулисања и спровођења политика родне равноправности;

употреба родно сензитивног језика како би се утицало на уклањање родних стереотипа при остваривању права и обавеза жена и мушкараца;

прикупљање релевантних података разврстаних по полу и њихово достављање надлежним институцијама.

Посебне мере примењују се док се не постигне циљ због којег су прописане

Мере које се одређују и случајевима осетно неуравнотежене заступљености полова - Библиотека има осетно неуравнотежену заступљеност полова у органима одлучивања (Надзорни одбор), док је иста присутна и у организационој структури.

Подстицајне мере

Подстицајне мере представљају мере којима се дају посебне погодности или уводе посебни подстицаји у циљу унапређења положаја и обезбеђивања једнаких могућности за жене и мушкарце у свим областима деловања.

Библиотека услед потреба за остваривање и унапређење родне равноправности доноси следећу подстицајну меру:

Активирање већег броја мушкараца у органе одлучивања (Надзорни одбор) и ангажовање и предлагање за ангажовање већег броја мушкараца у поступцима избора и доношења одлука.

Разлог за увођење мере: Иако су органима управљања (Надзорни одбор) као и када је реч о полној структури мушкарци нису заступљени у одговарајућем проценту у односу на укупан број, потребно је увести и мушкарце у активну партиципацију у поступцима доношења одлука. Време за увођење мере: период од 2024-2026. године.

Начин спровођења и контроле спровођења мере:

Предлагати већи број мушкараца у изборним поступцима;

Приликом пријема нових лица у стални радни однос водити рачуна о полној заступљености.

Програмске мере

Овим мерама се операционализују програми за остваривање и унапређење родне равноправности. Библиотека услед потреба за остваривање и унапређење родне равноправности доноси следеће програмске мере:

Имплементација родно осетљивог језика у интерним документима;

Похађање обука, семинара и конференција за лице које руководи Библиотеком и лице које задужено за родну равноправност;

Успостављање сарадње са државним органима и организацијама цивилног друштва ради даље континуиране едукације свих запослених.

Реновирање и проширење простора

Библиотека функционише у простору од укупно 1.184 м² тј. располаже са свега око 40% од простора неопходног за функционисање библиотеке. Библиотека располаже са 9,20 м² на хиљаду становника што је знатно мање од републичког просека (13,88 м²).

Горући проблем свих станара у згради Дома синдиката је велико оштећење столарије и немогућност функционалног коришћења исте. За решење тог проблема потребан је заједнички договор и брига свих корисника простора зграде Дома синдиката.

Према усменим информацијама Град планира да аплицира на пројекте за средства намењена за енергетску ефикасност и због реновирања постојећег простора – тренутно је активна пријава за кредит за енергетску ефикасност и очекују се резултати.

Дневно у Библиотеку у просеку уђе и задржи се користити услуге од 150 до 200 корисника на различитим одељењима.

У наредном периоду заједничким снагама, треба предузети све напоре на реализацији нове зграде за Библиотеку и анимирати све релевантне актере и политичке чиниоце.

НАБАВКА БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ

КЊИГЕ

Набавка библиотечко-информационе грађе (у даљем тексту грађа) задатак је сваке библиотеке и директно утиче на коришћење библиотеке и задовољство корисника. У библиотеци се увек поклањала посебна пажња овом сегменту делатности.

Набавка је планирана континуирана активност која треба да обезбеди актуелну и квалитетну грађу из различитих извора, у различитим форматима, како би у потпуности могла да задовољи најшире и најразноврсније структуре и захтеве корисника. Заснива се на функцији Библиотеке као културно-информационог средишта Града, мултимедијално, комуникационо и друштвено средиште и да грађа буде доступна свим грађанима за потребе образовања, доживотног учења, информисања, културног уздизања, личног развоја, разоноде и квалитетнијег живота.

Из наведеног набавка грађе се руководи потребама грађана свих старосних узраста и свих социјалних категорија становништва тј. на коповину књига, новина, сликовница, стрипове, не само у штампаном облику него и у електронском облику.

Првенствено се набавком грађе прате потребе за образовањем и доживотним учењем, односно школовањем, затим разонодом, затим личним развојем и информисање.

Допуном колекција новом и актуелном грађе у циљу одржавања и повећавање тих колекција истовремено проширујемо и понуду корисницима.

Према *Националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (Службени гласник РС 39/2013)* Народна библиотека Србије сектор ВБС – Одељење за истраживање и развој библиотечко-информационог система израдило је Предлог набавке књига и периодичних публикација у јавним библиотекама РС за 2023. годину са потребним износом средстава.

Библиотека је на дан 31.12.2022. године располагала са фондом од 17 књига, незнатно испод стандарда за јавне библиотеке - најмање 1,5 књиге по становнику подручја на коме библиотека реализује своју делатност.

У случају Народне библиотеке Крушевац (број становника Крушевца 113.582, уже градско подручје 68.119 – подаци из 2022.г.), која врши функцију матичне јавне библиотеке на подручју Расинског округа, препоручени минимум за набавку монографских публикација је 9.750 публикација тј. 6.825.000,00 динара и 70 наслова домаће периодике и 5 наслова стране периодике тј. 350.000,00 динара или УКУПНО 7.225.000,00 динара.

Узимајући у обзир да је претходних година из буџета Града издвајано: 2018. г. , 2019. г. , 2020. г. и 2021. г. по један милион динара, након извршеног надзора од стране Народне библиотеке Србије 6. септембра 2021. године, послали смо Одељењу за

финансије и Одељењу за инвестиције Града, захтев да се првобитно тражени износ 1.500.000,00 динара увећа на два милиона динара за набавку публикација, што је од стране оснивача и Скупштине Града подржано. Тако да је износ средстава за набавку публикација у 2022. и 2013. години износио два милиона динара. Планирани износ средстава за набавку публикација у 2024. години, средства из буџета Града треба да буде најмање два милиона динара.

Један од разлога за повећање износа средстава за набавку књига је и повећање цене појединачног примерка књиге - просечна цена књиге је 900,00 динара.

Тако планирана набавка за потребе Библиотеке, у 2024. години је 7.000 књига.

Планирана набавка треба да буде остварена:

- средствима из градског буџета ..... 2.500 књига
- откупом Министарства културе ..... 1.500 књига
- сопственим средствима ..... 500 књига
- локални обавезни примерак..... 200 књига
- поклоном разних дародаваца ..... 2.300 књига

Планирани начин попуњавања фондова:

- за Позајмно одељење за децу(Кутак за младе, Мобилна библиотека)..... 2.000 књига
- за Позајмно одељење за одрасле (белетристика)..... 3.800 књига
- за Позајмно одељење за одрасле (стручна књига)..... 1.000 књига
- за Завичајно одељење (ЛОП, куповина текућих и антикварних изд.).....200 књига

Грађа за Завичајно одељење највећим делом обогаћује се и локалним обавезним примерком, који су издавачи према чл. 3, тачка 2 *Закон о обавезном примерку публикација*, дужни да достављају јавној библиотеци града, односно општине у којој имају седиште, односно пребивалиште, ради формирања и попуње завичајне збирке, мада сви издавачи не поштују ову одредбу.

ПЕРИОДИЧНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

При набавци серијских публикација, као и у претходним годинама, водиће се рачуна о обухваћености различитих старосних група и широког спектра интересовања читалачке публике.

У 2023. години планира се набавка 47 наслова периодичних публикација и то: 10 наслова дечијих и омладинских листова и часописа (за Дечје одељење и Кутак за младе), 30 наслова књижевних и стручних часописа из различитих области (који се комплетирају на Одељењу периодике и на Завичајном одељењу). Набавка периодике реализоваће се куповином и локалним обавезним примерком.

Током 2023. године Библиотека је почела да набавља и е-изворе периодичних публикација – претплатом на електронска издања. Тако да ће и 2024. године наставити започету праксу плаћања приступа на онлајн часописе.

ОСТАЛА БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНА ГРАЂА И БАЗЕ ПОДАТАКА

У 2023. години планира се набавка 300 CD-а и других електронских издања, као и набавка некњижне грађе за Завичајно одељење - плаката, позивница, мапа, музикалија, фотодокумената и др.

СТРИПОТЕКА

Планира се и набавка а стрипова (најмање 100 јединица) за стрипотеку у Кутку за младе и читаоницу дневне штампе на Позајмном одељењу и за потребе Мобилне библиотеке. Током 2023. године већина наслова стрипова, манги је набављена одабиром из Откупа Министарства културе РС

СТАРА И РЕТКА БИБЛИОТЕЧКА ГРАЂА

У складу са *Законом о старој и реткој библиотечкој грађи, Сл.гл. РС 52/11 и Решењем о одређивању библиотека које обављају послове од општег интереса у заштити старе и ретке библиотечке грађе, Сл.гл. РС 14/13*, Библиотека је укључена у мрежу библиотека које обављају послове од општег интереса у заштити старе и ретке библиотечке грађе. Сходно Закону Библиотека мора адекватно да се укључи у Електронски Регистар културних добара за стару и ретку библиотечку грађу.

Како је наш Округ сиромашан старом и ретком библиотечком грађом, због испуњавања Законом поверених дужности, Библиотека ће покушати да и током 2024. године, антикварно набави публикације штампане до 1868.године – **најмање 10 наслова**.

ОБРАДА И КОРИШЋЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ

Стручна обрада грађе једна је од кључних активности Библиотеке, јер омогућава организацију у фонду, односно претраживање и проналажење грађе по различитим критеријима.

Кључни циљеви:

Поштовање основних принципа набавке библиотечко-информационе грађе, доследност, рационалност, актуелност, континуитет, координираност;

Набавка квалитетне грађе различитих извора и различитих формата, која задовољава најшире и најразноврсније структуре и захтеве корисника;

Побољшање корисничког информационог система, понудом рекаталогизованих и допуњених записа, олакшавање претраге;

Проширивање понуде корисницима;

Едукација запослених и активна обрада старе и ретке књиге, рукописа, фотографија, картографске грађе и аудиовизуелне грађе, нотне грађе и серијских публикација.

Библиотека је од 2005. године пуноправна чланица Виртуелне библиотеке Србије (ВБС) и корисник COBISS/OPAC (226 библиотека чланица система). Активно учествује у систему узајамне каталогизације креирањем записа. Електронски каталог броји преко 76.000 записа у локалној бази. На обради библиотечко-информационе грађе ради 6 каталогизатора са лиценцом за узајамну каталогизацију. Од 2012. године активирана је и аутоматизована позајмица књига. Наши каталози су он-лајн доступни и наши корисници могу 24/7 да провере, да ли Библиотека има тражени наслов и да ли је слободан.

Међубиблиотечка позајмица, услуга коју Библиотека пружа корисницима од 2005. године, пружа могућност да се поједине монографске публикације, штампане после 1945. године позајме из других библиотека.

Обрада публикација је пренета на приступне тачке систему - пултове – где је рад са корисницима – е – читаоница, одељење књижевних критика и Завичајно.

Све набављене публикације биће инвентарисане, технички и стручно обрађене и распоређене у фондове којима припадају. Наставиће се са радом у COBISS/3 платформи и унос података о новоприспелим јединицама у локалну базу COBISS.SR – NBKS. Укупно се планира преузимање 4.000 записа – за монографске публикације.

Поред два приступна места (која финансира Министарство културе), средствима оснивача наставиће се обезбеђивање и треће приступне тачке за обраду и циркулацију фонда у Кооперативном онлајн библиографском систему.

ОБАВЉАЊЕ МАТИЧНИХ ФУНКЦИЈА

Кључни циљеви

Усклађивање библиотечко-информационе делатности у јавним, школским, библиотекама општег типа у установама и предузећима са постојећом правном регулативом (*Закон о култури, Закон о библиотечко-информационој делатности, Закон о старој и реткој библиотечкој грађи, Закон о обавезном примерку публикација, Закон о ауторским и сродним правима*); праћење примене законских и подзаконских аката; спровођење културне политике Града;

Унапређење, развијање и ажурирање свих темељних програмских задатака Библиотеке у остваривању општег интереса у библиотечко-информационој делатности у складу са важећим законским и подзаконским прописима;

Развијање савременог концепта библиотеке у чијем је фокусу корисник;

Унапређење сарадње са свим библиотекама које чине библиотечко-информациони систем Расинског круга;

Матична служба Народне библиотеке Крушевац ће сходно својој улози дефинисаној *Законом о библиотечко-информационој делатности* (Службени гласник РС 52/2011) и функцијама прописаним чланом 22. овог Закона планирати следеће активности за 2022. годину:

Надзор над стручним радом у библиотекама, према подацима из база које се уредно ажурирају – општинске, школске и специјалне библиотеке надзора. Датуми посета одређују се у договору са директорима и са лицима одговорним за рад у Библиотеци (библиотекарима, стручним сарадницима), а према *Упутству о начину вршења надзора над стручним радом у библиотекама* („Службени гласник РС“ бр 7/13). Извештај о извршеном надзору шаље се директору, лицу задуженом за рад у библиотеци и Народној библиотеци Србије.

Пружање стручне помоћи и консултације са библиотекарима (у просторијама одељења, телефонским путем и електронском поштом).

Посебну стручну помоћ Одељење је већ пружило и тек треба да пружи у оквиру попуњавања обрасца *Подаци о библиотечком пословању* за базу МБС (Мрежа библиотека Србије) јер се током 2020. године променила апликација.

Ажурирање базе МБС – планирана је сарадња са библиотекарима за уношење података за 57 библиотеке Расинског округа. До јануара 2020. године податке је уносила

Матична служба НБКШ, а од 2020. године подаци се уносе онлајн, свако за своју библиотеку. Матична служба само врши контролу унетих поља, тј. матична служба уноси за поједине школске библиотеке из округа у смислу администратора базе.

У Одељењу се води и Регистар библиотека за подручје матичности и друга еволуциона евиденција, а документација о регистрацији и променама слаће се Народној библиотеци Србије.

Праћење стања и проучавање потреба и услова рада у библиотекама - Одељење ће и даље пратити и проучавати стање, потребе и услове рада у библиотечкој делатности и утврђивати мера за побољшање рада. У сарадњи са Завичајним одељењем Библиотеке прикупљаће се подаци о старој и реткој књизи у свим типовима библиотека, које су у надлежности Библиотеке, а као извор података послужиће извештаји о надзору, ревизији и стручној помоћи које поседује Одељење.

Стручно усавршавање организација семинара: Планирани програми стручног усавршавања усклађени су са *Правилником о стручном усавршавању и Правилником о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности* („Службени гласник РС“, бр. 39/13). Библиотекари Одељења ће и даље радити на прикупљању података о акредитованим семинарима и информације прослеђивати библиотекама основних и средњих школа, јавних и специјалних библиотека. Пријаве заинтересованих кандидата се редовно ажурирају, а подаци се уносе у базу за стручне активности радника Библиотеке ради праћења њиховог стручног усавршавања.

Стручни радници Одељења редовно прате рад и услове кандидата за полагање стручног испита, помажу у припреми за полагање стручног испита према *Правилнику*. Редовно ће се реализовати комуникација и обавештавање кандидата о роковима за полагање стручног испита у Народној библиотеци Србије, а пружаће им се и помоћ око проналажења одговарајуће стручне литературе и приликом избора тема за писани рад.

Учешће запослених на стручним скуповима, семинарима и конференцијама у земљи (БИБЛИОНЕТ 2024), као и на другим скуповима из области културе, образовања и информисања;

Организовање семинара, курсева и предавања на разне теме из области библиотекарства и информатике за потребе стручног усавршавања запослених у Библиотеци.

ПОЗАЈМНО ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОДРАСЛЕ СА КЊИЖЕВНИМ КРИТИКАМА

Кључни циљеви су омасовљење колективног уписа ученика, студената и запослених и пропуларисање књиге и читања.

Планирани упис је 2.700 корисника.

Фонд и коришћење

Број корисника: 27.000;

Број издатих јединица библ. грађе: 27.000 – 54.000.

ЧИТАОНИЦА СА СТРУЧНОМ КЊИГОМ

Кључни циљеви су библиотека подршка образовном процесу, пропагирање концепта доживотног учења.

Фонд и коришћење

Број корисника: 7.500;

Број издатих јединица библ. грађе: 13.000 - 19.500.

ДЕЧЈЕ ОДЕЉЕЊЕ

Кључни циљеви су подстицање читања код деце и младих, развијање информационе писмености код деце, активности на формирању и развоју дечје драмске дружине библиотеке, библиотека као место учења и понуда програмских активности за децу које се могу реализовати онлајн и офлајн.

Чланови: 2.700

Планирани упис: 2.700 чланова.

Фонд и коришћење

Број корисника: 12.500;

Број издатих јединица библ. грађе: 11.000 - 18.000.

У Дечјем одељењу културно-образовна делатност је један од оних сегмената рада по коме је наше одељење препознатљиво. Овај делокруг рада обухвата различите радионице за читаоце, од вртића до виших разреда основне школе, изложбе и програме, од којих су неки и за средњошколце. У 2024. години планирамо 75 програма на којима очекујемо преко 2.000 деце.

Радионице за децу предшколског узраста: радионице приповедања прича; ликовне радионице; тематске радионице о екологији, здравој храни, животињама, упознавање с другим културама; представљање сликовница у сарадњи са издавачким кућама; Занимљива географија;

За децу основношколског узраста: промоције књига, радионице LEGO програмирања, књижевни сусрети са писцима, креативно писање, радионице оригамија, читалачки клуб; секција *Мали библиотекар*;

Изложбе:

Поводом 27. јануара - Свети Сава,

Национални дан књиге 28. фебруар;

Светски дан књиге за децу 2. април, (изложба литерарних и ликовних радова учесника конкурса на задату тему);

Изложбе књига за децу из различитих земаља света - Упознајте светску књижевност;

Изложбе дечјих радова.

Програми:

Обележавање годишњица домаћих и страних децјих писаца;

Обележавање релевантних међународних празника;

Први пут у Библиотеци;

Мали археолог;

Књижевни интермецо;

Секција Мали библиотекари;

Драмска секција;

Представљање књига за децу; гостовања писаца за децу и деце-писаца.

Остале активности:

Представљање установе кроз програме за децу – Библиотека на тргу;

Промовисање услуга и активности Библиотеке на културним и спортским манифестацијама.

Стручно усавршавање:

Током 2024. године, планира се стручно усавршавање кадра, присуство предавањима, акредитованим семинарима, као и учешће на конференцијама посвећеним деци и читању, новим технологијама које приближавају свет књиге најмлађима.

ОРГАНИЗАЦИЈА МОБИЛНЕ УСЛУГЕ - БИБЛИОТЕКА НА ТОЧКОВИМА

Библиотека је 2017. године на конкурс Министарства културе и информисања РС за пројекат **Библиотека на точковима** добила 1.300.000,00 динара за набавку половног возила за реализацију пројекта.

Град Крушевац чини 101 насељено место и према попису из 2022. године има 113.582 становника, уже градско подручје 68.119 становника. Библиотечно-информационе услуге организовано се пружају само у једном месту – Белој Води – огранак Библиотеке. У појединим насељима постоје организационе јединице – основне школе, али познато је да школске библиотеке не набављају нове актуелне наслове, већ да у својим фондовима имају искључиво лектуру.

Према *Записнику о надзору над стручним радом Народне библиотеке Крушевац*, извршени 27. новембра 2014. и 30. септембра 2016. године као могућност „за флексибилније и рационалније прелазно решење“ предложена је покретна библиотека.

У циљу да се обезбеди лакши приступ информацијама и знању широј заједници корисника у руралним срединама, уз уштеду финансијских средстава за материјалне трошкове (електрична енергија) и плате за запослене, организација покретне библиотеке је решење овог проблема.

Мобилна библиотека подиже свест о важности читања и образовања, као и нивоа писмености.

Услуге мобилне библиотеке у првој години обухватале су 8 насељених места у преподневним сатима од 8 до 13 сати сваке друге недеље, друге године у 17 насељених места у преподневним сатима од 8 до 13 сати сваке треће недеље. Током 2024. године планира се 12 стајалишта.

За остваривање ове услуге формиран је посебан књижни фонд са 3.600 примерака актуелних наслова.

ОДЕЉЕЊЕ ПЕРИОДИКЕ

Током 2024. године планира се стручно усавршавање кадра кроз присуство предавањима, акредитовани семинара из области обраде серијских публикација, електронских извора и дигитализације фондова баштинских институција, као и учешће на конференцијама. Коришћењем електронских ресурса са циљем популаризације Фонда периодике и едукацијом корисника у коришћењу дигиталне библиотеке, планирамо да утичемо на број корисника фонда серијске грађе. У сарадњи са Завичајним одељењем, план је да у изложима Периодике поставимо две изложбе. Наставак уноса инвентарских података фонда новина у COBISS/базу (унос релевантних података о броју, тому, годишту сваке инвентарне јединице фонда периодике по de visu принципу, са серијском публикацијом у руци).

Е-ЧИТАОНИЦА

Опремањем е-читаонице на трећем спрату (2017) број рачунара за кориснике увећан је за 18. компјутера. Исти су намењени за коришћење Интернета и могу се користити за проналажење жељених информација, претраживање и учење.

Планирани број корисника услуга е-читаонице у 2024. години је 1.750.

РАЧУНАРСКА И ТЕХНИЧКА ОПРЕМА

„Набавка рачунарске опреме, робота и улагање у наменске софтвере омогућава Библиотеци да одржава постојеће и развија нове услуге услуге које произилазе из задатака градске и матичне Библиотеке. Уз едукативну функцију, коришћење рачунарске опреме и одговарајућих програма, истовремено служи и за информисање и анимирање грађана о могућностима и недостацима напредне информационо-комуникационе технологије у свакодневном животу појединца и друштва уопште“.

Библиотека својим члановима нуди јавни и бесплатни приступ рачунарима и интернету. Бежични приступ интернету омогућен је у целокупном простору Библиотеке.

Рачунарска и техничка опрема набављаће се и одржавати у складу са постојећим стањем – опремање новим софтверима и лиценцама, обнављање мреже, обнављање радних станица, рутера, свичева, набавка техничке и дигиталне опреме неопходне за савремено функционисање Библиотеке.

Путем пројеката аплицираћемо за набавку нових десктоп и лаптоп рачунара, да се замени постојећа застарела опрема и повећа укупан број рачунара у складу са савременим потребама корисника Библиотеке.

Радионице Роботике Услуга Заједнички креативан простор Makerspace – заједнички креативан простор замишљен је као место за учење, истраживање, дружење и забаву, где корисници могу самостално користити простор и опрему 3D принтер, micro:bit, BOSON сетове, micro:Maquin, 3D оловке...

Дигитална библиотека

Дуги низ година Библиотека је унапређивала информационо-комуникациону инфраструктуру, хардверски и софтверски. Током 2023. године на конкурс Министарства културе РС добила је средства за редизајн библиотечког сајта

Према корисницима развија се концепција *библиотека као информациони центар заједнице и место за развој информатичке и дигиталне писмености*.

План је да се и током 2024. године инвестира у даљи развој информационих технологија и информационог система.

Током 2024. године потребно је инвестирати у:

1. одржавање и даље усавршавање библиотечког пословног система COBISS/3 и плаћање приступа систему;
2. обнова рачунара на Позајмном одељењу;
3. одржавање сајта Библиотеке www.nbks.org.rs
4. одржавање сајта Познати Крушевљани www.krusevljani.com и Уметничка књига (Пројекти Завичајног одељења);
5. развој Дигиталне библиотеке
6. конференција из дигиталне хуманитике www.digitalnahanumanistica.com
7. одржавање система, сервера и апликација и
8. куповина осталих ситнијих ИТ уређаја за потребе Библиотеке.

Рад на дигитализацији грађе и пуњењу базе дигиталне библиотеке обављаће се непрекидно током године. У току 2024. године радиће се на метаподацима за све постављене објекте.

Планира се наставак реализације *препоруче наслова књига за читање*.

Завичајно одељење у оквиру сајта *Познати Крушевљани* и *Уметничка књига* /пројекти које је током 2020.г. суфинансирало Министарство културе и информисања РС/ поред развоја базе података развија и нове услуге на дигиталним платформама.

ИНФОРМАТИВНА И ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У сврху афирмисања установе у локалној заједници и Републици Србији, информисања корисника Библиотеке и библиотечких радника, даљег унапређења стручне делатности у Расинском округу и презентације локалне културне и научне баштине, Библиотека своју информативну делатност обавља и :

- редовним ажурирањем свог сајта (www.nbks.org.rs),
- недељним оглашавањем у локалним електронским и штампаним медијима,
- као и активним присуством на друштвеним мрежама Фејсбуку,
- празницима плаћање услуге рекламирања на билборду у центру Града и на локалним ТВ станицама,

- информативним емисијама на Српској научној телевизији.

Издавачка делатност

- издавање три репринт издања из колекције Завичајног одељења, тираж 500 примерака,
- наставак суиздаваштва са издавачком кућом „Агора“ и издавање још два наслова у едицији Академија за писце
- три каталога изложби у тиражу од 300 примерака,
- три завичајне библиографије и
- две стручне публикације и један број часописа „Савремена библиотека“.

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

Реорганизација и реновирање мобилијара изложбеног и промотивног простора – хола НБКШ на првом и трећем спрату пружа нове могућности за већи број квалитетних изложби.

Библиотека и у 2024. години планира да организује разноврсне културне програме у циљу промовисања својих фондова, као и популаризације књиге, читања, знања и културе уопште. Програми ће бити прилагођени најширем кругу корисника, различитим узрастима и старосној доби и специфичним сазнајним потребама и интересовањима.

У реалним условима Библиотека на годишњем нивоу одржи преко 200 програма (манifestација, књижевни сусрети, трибине, промоције, изложбе, креативне радионице, програми за децу, квиз такмичења, подела промо материјала, учешће на различитим сајамским манифестацијама).

- Књижевни сусрети – 24
- Дружење деце и писаца – мобилна – 12
- Радионице из екологије и оригами – 24
- Квизови – 10
- Радионице роботике - 24
- Изађите на трг – 16
- Изложбе – 12
- Завичајно одељење Од свитка до скана – 5
- Завичајно одељење КЛИК - 5
- Видовданске радионице за децу - 5
- Видовдански сусрети библиотекара – 1
- Прочитај ми причу – 24
- Завичајно одељење - 12

Библиотека ће и у 2024. години наставити са много бројним културним програмима, манифестацијама, кампањама, додељивањем награда и обележавањем јубилеја. Посебна пажња ће бити усмерена на сарадњу и организовање кампања и манифестација које ће се бавити родном равноправношћу, положајем жена и значајем равноправности и различитости за културу. Библиотека ће наставити даље развијање онлајн програма и онлајн садржаја. У том сегменту развијаћемо нове начине комуникације

и интеракције са публиком. Различитим програмима за децу и младе наставићемо да стварамо и негујемо квалитетну читалачку публику. У оквиру издавачке делатности наставићемо са објављивањем пажљиво осмишљених књига, израђених по највишим издавачким стандардима.

У календару културно-просветних активности, предвиђених за 2024. годину, као најзначајнији, издвајају се следећи датуми:

- јануар – фебруар **БЕСПЛАТАН ЗИМСКИ РАСПУСТ** : за децу од 4 до 10 година на Дечјем одељењу и Кутку за младе „Прочитај ми бајку“, Завичајно одељење ликовно-литерарна радионица посвећена локалној културној баштини, Калиграфске радионице;
- **8. фебруар**, Дан Крушевачког читалишта – **ПРОСЛАВА 167 ГОДИНА ОД ОСНИВАЊА ЧИТАЛИШТА У КРУШЕВЦУ** уз низ пригодних програма, репрезентативна изложба у холу на првом спрату и изложба у е-читаоници;
- **15. фебруар**, Срећење – Дан државности РС – изложба;
- **21. фебруар** – Међународни дан матерњег језика - предавање;
- **28. фебруар** – Национални дан књиге – предавање и низ акција на Тргу и у школи;
- **21. март** – обележавање Дана пролећа;
- **2. април** – Светски дан дечје књиге – програми намењени најмлађима;
- **23. април** – Светски дан књиге и ауторских права (обележаваће се априла, а у оквиру манифестације биће организовани „Библиотека на тргу“, акција „Поклони књигу библиотеци“, посета Геронтолошком центру, књижевно вече и др. активности);
- **мај** – Дан словенских просветитељ Ћирила и Методија, предавање професора, калиграфска радионица и такмичење рецитатора;
- **јун** – организација предавања поводом почетка Великог рата – 110 година; Истим поводом предвиђена је и изложба из серијала „Из ратног албума“;
- **јун** – обележавање Видовдана на платоу испред Дома синдиката биће организоване Видовданске образовно едукативне радионице за децу у сарадњи са другим културним институцијама;
- **јун-јул** - „Изађите на трг“
- учешће у манифестацији **ВИДОВДАНСКИ** еко дан у организацији ликовно-литерарног конкурса у сарадњи са Градском управом Крушевац;
- **IV ВИДОВДАНСКИ ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС**
- **IX ВИДОВДАНСКИ ФЕСТИВАЛ КЊИГЕ**
- **IX ВИДОВДАНСКИ ФЕСТИВАЛ КВИЗ**
- **IX ВИДОВДАНСКИ СУСРЕТИ БИБЛИОТЕКАРА**
- **ВИДОВДАНСКА ИЗЛОЖБА ИЗ ФОНДА ЗАВИЧАЈНОГ ОДЕЉЕЊА;**
- **јули** – Огранак у Белој Води манифестација Беловодска розета;
- **јул и август** – „Лето са младима“ – разноврсни облици програма (читање бајки за децу, ликовне радионице, енглески за почетнике, изложбе, књижевне вечери, радионице, квизови, пројекције филмова и друго);
- **септембар** – почетак акције „Тражимо најбоље читалачко одељење“, пријављивање одељења, подела читалачких дневника;
- **26. септембар** - Међународни дан језика – предавање ;
- **октобар: 1. октобар** – сећање на послератно формирање Библиотеке ;

- октобар – Дечја недеља (прва недеља у месецу); радионице цртања, сусрети деце са писцима у школама, посета библиотекара вртићима;
- 14. октобар – обележавање Дана града, изложба у Холу Библиотеке;
- октобар – Међународни дан старих;
- 16. октобар – Дан хране;
- октобар – Сајам издаваштва Расинског округа;
- октобар – Међународни сајам књиге у Београду;
- 4. новембар – Дан борбе против климатских промена (уз организацију ликовног/литерарног конкурса);
- 11. новембар Дан примирја у Првом светском рату организација програма „Овде је некада била“ у знак сећања на Шкотску женску болницу (1915)
- 14. децембар – Дан библиотекара Србије;
- децембар организовање посета Геронтолошком центру ;
- децембар – обележавање Дана особа са инвалидитетом и посета Центра за особе са инвалидитетом
- **новогодишњи колаж програм.**

Невезано за наведене датуме и поводе, културно-просветни програм НБК за 2024. годину предвиђа и низ других активности – промоција остварења завичајних и популарних, односно награђиваних домаћих аутора, затим трибина и предавања на различите актуелне теме, радионица за децу и младе, изложби поводом јубилеја писаца и других личности значајних за нашу историју и културу, видео презентација, причаоница за најмлађе, књижевних сусрета, музичких вечери и филмских пројекција.

Библиотека ће у склопу промотивних активности и у 2024. години наставити с неговањем устаљене акције награђивања највреднијих читалаца Дечјег и Позајмног одељења, као и неговање сарадње са предшколским установама и школама, са другим културним институцијама у граду, омладинским организацијама и креативним појединцима у граду, као и са библиотекама Расинског округа и читаве земље.

Сарадња

Сарадња са културним институцијама на нивоу Града и координације програма и манифестација;

Сарадња са Градском управом – учествовање у манифестацијама важним за град;

Сарадња са Регионалном привредном комором и Тгауаl корпорацијом;

Сарадња са Школском управом, школама и предшколским установама на територији Крушевца;

Сарадња са Народном библиотеком Србије, библиотеком Матице српске Нови Сад, Градском библиотеком у Новом Саду и Градском библиотеком у Вршцу, као и библиотекама у земљи;

Сарадња са издавачким кућама, удружењима књижевника и књижевним клубовима на промоцији књиге и читања;

Сарадња са медијима;

Сарадња са фирмама, организацијама и удружењима у циљу реализације заједничких програма и пројеката, побољшања библиотечких услуга и уписа нових чланова.

Учешће на стручним скуповима и конференцијама – стручно усавршавање

БИБЛИОНЕТ 2024 и други домаћи и регионални стручни скуповим из области библиотекарства и дигитализације културне баштине;
Фестивал библиобуса ;
Сајмови књига у земљи и иностранству;
Гостовање изложбе Завичајног одељења по позиву.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАУЧНИХ СКУПОВА

У 2024. години планира се Друга конференција из дигиталне хуманистике која треба има учеснике из Региона – Хрватска, Македонија, Бугарска. Даљи развој ове манифестације биће прецизније објашњен на лето, након реализације пројектних активности.

Такође планира се и један мањи књижевни научни скуп – учешће 5 до 10 аутора – реномирана имена из Србије, који треба да резултира зборником.

ПРОДУКЦИЈА

Током 2024. године са фирмом која се професионално бави филмском продукцијом реализација кратког филма о мобилној библиотеци за потребе представљања у Региону и кратак филм о Библиотеци за потребе документације.

Пратећи препоруке Библиотека планира да и у току 2024. године учествује у продукцији два документарна краткометражна филма пригодне тематике.

ЕУ ПОЛИЦА ЗА КЊИГЕ

Сходно потписаном меморандуму о сарадњи са Делегацијом ЕУ у Србији од стране Министарства културе и информисања Републике Србије и Народне библиотеке Србије 2014. године, предвиђено је да се све јавне библиотеке у Србији укључе у пружању информација грађанима о ЕУ кроз формирање кутка ЕУ - „Србија у ЕУ“.

Библиотека је формирала Кутак ЕУ „Србија у ЕУ“ у читаоница дневне штампе и у Кутку за младе са публикацијама из разних извора на српском и на страним језицима у штампаном и електронском облику.

Активности везане за информисање грађанства наставиће се и у наредној 2024. години, а постављена полица са информативним публикацијама о ЕУ, као и материјали упућује на линкове ка дигиталној библиотеци публикација о институцијама, праву, државној администрацији ЕУ, као и на веб сајту омогући ће грађанима приступ информацијама о процесу европских интеграција.

Приче из ЕУ

Серијал представљања књижевности из ЕУ у циљу промовисања мултикултуралности и различитости израза, језика и културних пракси семаља чланица ЕУ.

Кутак за библиотерапију

При Позајмном одељењу за одрасле издвојен је простор - посебан кутак – кутак за библиотерапију. Библиотека у сталној тежњи ка напретку, прати дешавања у свету библиотекарства, тако да је и креирање овог кутака за терапију књигом, одраз тога (по узору на Шабачку библиотеку). По речима читалаца где постоје овакве целине „Библиотека је право место за одмор. Књига нам помаже да се осећамо боље, да променимо размишљање и поступке. Најлепше је када нас на прави начин књиге мењају.“ Инспирисани овим и сличним мишљењима, пожелели смо да променимо или бар мало да побољшамо квалитет живота наших корисника, а и нас библиотекара.

РЕВИЗИЈА БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ

Током 2024. године извршиће се реновирање зграде Дома синдиката – замена столарије. Како је за замену столарије потребно померити књижни фонд планирано је да током ових радова изврши и редови попис књижног фонда Библиотеке.

И током 2024. године након редовне ревизије и отпис библиотечке грађе интензивираће се активности на лепљењу налепница – COBISS.SR етикета са бројем књиге ради припреме да се следећи попис врши скенирањем налепнице чиме се добија знатна уштеда у времену. Ова активност захтева набавку више налепница и тонера за Зебра штампач.

ЗАШТИТА БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ

Чување и заштита библиотечке грађе (физичко обезбеђење, противпожарна заштита, заштита од влаге и других узрочника) наставиће се као и до сада.

Средствима оснивача током 2016. и 2017. године набављена је опрема за спровођење видео надзора у е-читаоници на трећем спрату, Позајмном одељењу за одрасле и Завичајном одељењу. Ова мера помаже заштиту имовине Библиотеке – рачунарску опрему и књижни фонд од отуђивања.

Током 2024. године извршиће се препевез нових брошираних књига, као и старих које је могуће укоричити, укупно 600.

За службене потребе Библиотеке извршиће се израда међаша, каширање фотографија за изложбе, фотокопираће се и комплетирати оштећене публикације пре корицења.

Међубиблиотечка позајмица

НБКШ је у систему јавних библиотека и сервисом Међубиблиотечке позајмице својим корисницима можемо из других јавних библиотека у Србији позајмити књигу које нема у нашем фонду, а у другим библиотекама је у слободном статусу. Прихватљив рок за приспеће књиге је пет дана, уз могућност за индивидуални договор са корисником у складу са његовом потребом. Књиге се враћају и шаљу брзом поштом, а корисник плаћа трошкове транспорта. Корисник се истог дана телефоном или електронском поштом обавештава о приспећу тражене публикације. Корисник може добити највише две књиге, које користи искључиво у Читаоници Библиотеке. Књига из Међубиблиотечке позајмице може се користити 15 дана уз могућност једног продужетка.

Уметничка колекција

У 2024. години НБКШ ће настојати да увећа уметничку колекцију са најмање два дела савремених уметника.

Пројектна делатност

Библиотека током 2024. године планира учешће на домаћим конкурсима за доделу финансијских средстава за реализацију пројеката, са посебном усмереношћу на конкурсе Министарства културе РС;

Наставак активности на пројекту „Дигитални грађанин“;

Пројектна сарадња са цивилним сектором и у другим пројектима од значаја за Библиотеку.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

У складу са *Законом о јавним набавкама и Планом јавних набавки Народне библиотеке Крушевац за 2024. годину* Библиотека има лице лиценцирано за јавне набавке и потпуно је оспособљена да јавне набавке врши самостално.

***

На основу *Закона о буџетском систему* („Службени гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011 и 93/2012) који је донет 2009. године прописана је обавеза успостављања финансијског управљања и контроле код свих корисника јавних средстава, а у складу са Поглављем 32. за вођење преговора о придруживању ЕУ. Сходно томе, Народна библиотека Крушевац планира да уведе Систем финансијског управљања и контроле који представља свеобухватан систем интерних контрола које успостављају руководиоци, а спроводе сви запослени, који пружа разумну сигурност да се буџетска и друга средства користе законито, правилно и етично, економично, ефективно и ефикасно ради остварења циљева корисника. Такође, овај систем представља и:

- све унутрашње контролне системе и процедуре у јавном сектору,
- повећање вероватноће остварења циљева корисника буџета (смањење ризика),
- усмеравање процеса и повећање нивоа квалитета услуга корисника буџета,
- правилно, економично, ефикасно и делотворно коришћење буџетских и других средстава.

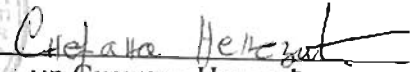
ЗАКЉУЧАК

Програм Библиотеке за 2024. годину подстиче и популарише културне вредности у заједници, очување културне баштине, историје и традиције локалне заједнице, охрабривање уметничког и културног развоја грађана свих животних доби, савремени ликовни израз, опремање простора за формално и неформално окупљање грађана, афирмисање других култура.

Предложени програм реализоваће се у складу са финансијским, кадровским, просторним могућностима уз максимално ангажовање запослених и рационално трошење средстава.

Народна библиотека Крушевац
директор

мр Снежана Ненетић